

rat, men til gjengjeld bra med spalteplass angående ordfører Espen Johnsen's latteranfall under Atle Antonsens show. Selv om nevnte Johnsen visstnok falt ned fra stolen, er han nå sannsynligvis på plass igjen.

Nei, GD, neste gang bør dere sende en journalist som får med høydepunktene i et kjempefint arrangement.

Kai Mathisen, Lillehammer

Harald, konge over Nordvegen

■ Kong Harald er Noregs konge. Han er den femte i Harald-rekka. Kong Harald hadde den andre var den første som offisielt blei omtalt som «Noregs konge» i skriftlege kjelder.

Denne Harald II, var Harald Eiriksson Gråfell, som var konge frå ca. 961 til 970. Eiriksson var etternamnet hans, sidan han var son av Eirik Blodøks. Snorre bruker

elles også namnet Harald Gunnhildsson, etter mora, Gunnhild Gormsdotter - også kalla Gunnhild kongemor, som var søstera til Harald Blåtann.

■ «Gråfell» var eit såkalla tilnamn. Snorre prøvde å forklare dette tilnamnet i Heimskringla med ei historie der kong Harald fekk eit skinn av ein islandsk handelsmann, og at det nærmast blei mote å gå med skinnfell etter dette.

gelse og mobbing. Men dette har så langt vært kun vært et tilbud til jenter. FAU ved Hammarturn skole har derfor kommet med en forespørsel til skolehelseetenen i Lillehammer kommune om å gi det samme tilbudet til guttene. Tilbakemeldingen fra skolehelseetenen er at de ønsker å arrangere guttegrupper (og ser behovet), men at de økonomiske rammene ikke strekker til. FAU ved Hammarturn skole retter derfor spørsmålet til våre kommunepolitikere. Har ikke guttene de samme behovene og rettighetene

vært med familien som mindre viktig, og venner får større betydning. Ved å sette av tid sammen på skolen kan vi lettere oppdage om noe er galt. Ungdomsalderen er en fase der viktig grunnlag for livet videre dannes, og skolen er den settingen ungdommen tilbringer mye av sin tid. Ungdomsskolene i Lillehammer bør arrangere møteplasser for både gutter og jenter på ungdomstrinnet. Dette kan gi unik innsikt i ungdommenes skolehverdag. Og med kjenneskap til hva som skjer på trinnet

er det langt lettere å kunne følge opp eventuelle utfordringer ungdommene måtte stå i. Fremming av psykisk helse hos barn og unge er et viktig satsingsområde fra sentrale myndigheter. Å styrke selvfølelsen kan bidra til økt motstandsraft mot psykososiale belastninger og mestring av motgang. La oss jobbe for et godt tilbud for både

Ingrid Grimsmo Jørgensen,

nestleder

Foreldreutvalget (FAU) ved

Hammarturn skole

Men denne forklaringa er nok helst berre ei god forteljing.

Cirka hundre år tidlegare var Harald den første «dróttinn norr-manna», dvs. hovding eller konge over nordmennene, som det blant anna står i Haraldskvadet. Det var Harald Hårfagre.

■ Namnet på landet Noreg finn ein som «Norröveg» i ei engelsk kjelde som byggjer på forteljingane til Ottar frå Hålogaland.

Ottar var hos kong Alfred den store rundt år 890. Namnet Norway eller Norwegen bruker ein framleis i engelsk og tysk, mens det hos oss har fått lydleg «sirasje», og òg v blei «slukte».

Dei to variantane «Noreg» og «Norge» har eg forklart tidlegare. Men namnet «Nordvegen» på eit

land er jo interessant i seg sjølv. Ein veg er jo gjerne noko ein bruker når ein skal ein stad. Det er ikkje eit namn nokon ville bruke som sjølv bur i dette landet.

■ Nordvegen var først og fremst den lange kyststripa heilt opp til Hålogaland. Ifølgje Claus Krag si noregshistorie sa Ottar at han budde lengst mot nord av alle nordmenn (om lag på høgde med Tromsø).

Landet strekte seg sjølvsagt lenger mot nord, men det var for det meste øydemark, bortsett enkelte stader der samar heldt til. Ottar fortalde at landet var langt og smalt, i nord var det gjerne berre nokre får kilometer inn til fjellet, mens det i sør kunne vere nokre mil.

Denne beskrivinga passsar altså mykje betre på ein veg enn på eit land.

■ Nordvegen var først og fremst ein handelsveg i dei tidlegaste tidene, og oppe i nord var det blant anna kvalfangst. Ottar fortalde at han og fem andre hadde klart å fange 60 kvalar på to dagar. Men det var nok kvalross, eller helst kvalrossstemene, som representerte den største verdien som handelsvare frå nord den gongen. Dei var visst svært ettertrakta lenger sør i Europa og kunne nok freiste fleire til å reise den lange vegen mot nord.

Ein viktig nordisk handelsplass i vikingtida var Hedeby i Danmark (no i Tyskland). Krag kan fortelje at det tok Ottar godt over ein månad

gutter og jenter i Lillehammer kommune. Vi oppfordrer til en større prioritering av ungdoms psykiske helse på kommunebudsjettet.

å segle dit. Hedeby var den første mellomalderbyen i Nord-Europa, og det var der folk frå Skandinavia, Nordsjø-området og Baltikum møttest for å byte og selje varer.

■ Harald Hårfagre var vikingkonge og først og fremst ein sjåkonge. Men sjølvsagt var det også kontakt innover i landet, og det blei derfor «naturleg» at Nordvegen som rike etter kvart omfatta større og større område lenger bort frå kysten.

Derfor er det nok også naturleg at ingen i Noreg i dag oppfattar landsnamnet som namnet på ein veg.

Jens Haugan,

førsteamanuensis, Høgskolen i Hedmark

Det er det tragiske med dopinghysteriet: Når noen presterer på et høyt nivå, så blir de nesten automatsk mistenkeliggjort.

Johan Kaggstad, sportkommentator og trener